

Nr 120.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt vissa biträden å häradskrivarkontor; given Stockholms slott den 14 februari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt.

GUSTAF.

John Ericsson.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 februari 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med statsrådet Mossberg anmäler statsrådet Ericsson uppkomna frågor om pension åt vissa biträden å häradskrivarkontor samt anför därvid följande.

Vid anmälan inför Kungl. Maj:t den 15 november 1945 av frågan om utbyggnad och omläggning av uppbördsorganisationen anförde föredragande departementschefen (prop. nr 382/1945, s. 42) beträffande den vid häradskrivarkontor anställda personal, som vid omorganisationen skulle bliva övertalig, att det syntes skäligt, att biträden, som under en längre tid före omorganisationen tjänstgjort å häradskrivarkontor men som på grund av ålder eller annan liknande orsak icke kunde vinna anställning i den nya organisationen, erhöle pension av statsmedel samt att frågan om pension borde avgöras efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall. Departementschefens yttrande föranledde icke någon erinran från riksdagens sida.

Till Kungl. Maj:t hava sedermera inkommit framställningar om pension åt vissa biträden å häradskrivarkontor, som på grund av ålder eller sjukdom icke kunnat erhålla någon befattning inom den nya, från och med den 1 juli 1946 genomförda uppbördsorganisationen. Vederbörande *länsstyrelser* hava tillstyrkt utverkande av pension.

Beträffande avvägningen av de pensioner, som böra utgå till ifrågavarande biträden, har *statskontoret* vid remissbehandlingen i huvudsak anfört, att ämbetsverket ansåge det ligga närmast till hands att i sådant hänseende söka hållpunkter i de beslut, som meddelats i fråga om pension åt övertaliga icke rättsbildade biträden vid domsagorna. Liksom skett vid fastställande av pensioner åt domsagobiträden syntes även avvägningen av pensionerna åt de nu ifrågavarande häradsskrivarbiträdena böra verkställas på grundval av en mera fri bedömning av pensionsfrågan. I anslutning härtill har statskontoret för sin del förordat, att för häradsskrivarbiträdena — för den händelse icke särskilda förhållanden i avseende å åtnjutna avlöningsförmåner el. dyl. påkallade undantag — toges till utgångspunkt ett enhetligt pensionsunderlag av 1 200 kronor vid fulla trettio tjänstår, att pensionerna enligt sedvanliga regler avkortades med hänsyn till felande tjänstår samt i övrigt bestämdes enligt de grunder, som tillämpades vid fastställande av riksdagspensioner, således med sedvanligt avdrag av 10 procent i anledning av att befattningshavarna icke erlagt pensionsavgifter. Med pensionerna borde följa rörligt tillägg och kristillägg.

I följande sammanställning hava beträffande de biträden å häradsskrivarkontor, varom nu är fråga, upptagits namn, födelseår, tjänstetid (tjänstgöring å häradsskrivarkontor jämte tid för eventuell anställning i statstjänst), avlöning i medeltal under senaste fem år samt av statskontoret föreslaget pensionsbelopp (utom rörligt tillägg och kristillägg).

N a m n	Födelse- år	Tjänstetid	Av- löning	Av stats- kontoret före- slaget pensions- belopp
Berndtson, Gerda Teresia	1884	Över 30 år	3 400	1 080
Gullbergson, Märta	1881	Över 30 år	3 300	1 080
Klingborg, Johan Petrus.....	1886	Över 30 år	2 700	1 080
Nilsson, Nils August.....	1876	Över 30 år	2 340	1 080
Lundkvist, Gerda Maria.....	1881	27 år 8 m.	¹ 1 630	1 008
Sandbergh, Anna	1881	27 år 8 m.	1 850	1 008
Hansson, Elsa Anna Torinda	1886	26 år 8 m.	² 2 760	972
Samuelsson, Kristina Augusta, f. Norman	1885	25 år 6 m. 10 dgr	2 900	936
Brunbäck, Ingegerd Sigrid	1887	22 år 6 m.	2 700	816
Persson, Selma Josefina	1878	21 år 6 m. ³	³	780
Orest, Maria Alfhild.....	1878	26 år 10 m.	1 200	600
Persson, Brita.....	1883	20 år 6 m.	1 450	600
Johansson, Ebba Emilia.....	1904	21 år 5 m. ⁴	3 000	816
Hultmark, Arvid Nils Henrik	1891	22 år 2 m. ⁵	2 900	816

¹ Under åren 1944 och 1945 utgjorde avlöningen i runda tal 1 750 resp. 1 980 kr.

² Härjämte fritt vivre intill 1 juli 1945.

³ Tjänstgjort åren 1921—1945 samt under jan. 1946. Alltsedan början av år 1939 haft avkortad tjänstgöring, som beräknats motsvara halv tjänstgöringstid. Här uppgiven tjänstetid reducerad i enlighet härmed. Avlöningen uppgått t. o. m. år 1938 till 1 860 kronor för år, där-efter till i medeltal omkring 820 kronor för år.

⁴ Ej tjänstgjort efter 24 maj 1946 på grund av sjukdom.

⁵ Ej tjänstgjort efter september 1945 på grund av sjukdom.

I fråga om de i sammanställningen först upptagna tio anställningshavarna (Berndtson—Selma Josefina Persson) hava pensionsbeloppen av statskontoret uträknats i enlighet med de av ämbetsverket föreslagna, nyss återgivna huvudgrunderna. Beträffande Orest och Brita Persson har för vinnande av skäligt förhållande mellan åtnjutna avlöningsförmåner och pensionerna vidtagits viss jämkning nedåt av de pensionsbelopp (972 respektive 738 kronor), som skulle utgå vid strikt tillämpning av oförmålda huvudgrunder. Vad slutligen beträffar Johansson och Hultmark hava dessas tjänstgöring på grund av sjukdom upphört innan anställningshavarna uppnått normal avgångsålder och någon tid före omorganisationens ikraftträdande den 1 juli 1946. De av statskontoret för dem föreslagna pensionsbeloppen hava uträknats enligt sedvanliga grunder för bestämmande av sjukpension.

I likhet med länsstyrelserna och statskontoret finner jag mig böra tillstyrka, att de fjorton anställningshavare, varom i ärendet är fråga, komma i åtnjutande av pension av statsmedel. Beträffande Selma Josefina Persson, som avslutat sin tjänstgöring i januari månad 1946 vid 68 års ålder och alltsedan år 1939 på grund av ålder och sjukdom haft avkortad och mera oregelbunden tjänstgöring med betydligt nedsatta löneförmåner, har jag dock hyst tvekan, huruvida skäl för utverkande av dylik pension föreligga. Jag har emellertid icke velat motsätta mig, att förslag förelägges riksdagen om pension jämväl åt henne. Det av statskontoret för henne föreslagna pensionsbeloppet, 780 kronor, synes mig emellertid böra minskas till 600 kronor. I övrigt har statskontorets förslag i fråga om avvägningen av pensionsbeloppen icke givit mig anledning till erinran. Å samtliga pensionsbelopp böra utgå rörligt tillägg och kristillägg. Pensionerna synas böra bestämmas att utgå från och med den 1 juli 1946 utom för Gullbergson, Klingborg, Nilsson, Lundkvist och Sandbergh, som sedan juli månad 1946 enligt vederbörande länsstyrelser medgivande tjänstgjort och alltjämt tjänstgöra såsom tillfälliga biträden å häradskrivarkontor. För sistnämnda fem anställningshavare torde böra föreskrivas, att pensionerna skola utgå från och med månaden näst efter den, varunder de lämna sina anställningar. Detta torde, enligt vad jag inhämtat, bliva fallet under år 1947.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att följande förutvarande biträden å häradskrivarkontor må, räknat från och med den 1 juli 1946, under återstående livstiden från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära årliga pensioner med följande belopp, nämligen Gerda Teresia Berndtson 1 080 kronor, Elsa Anna Torinda Hansson 972 kronor, Kristina Augusta Samuelsson, född Norman, 936 kronor, envar av Ingegerd Sigrid Brunbäck, Ebba Emilia Johansson och Arvid Nils Henrik Hultmark 816 kronor samt envar av Selma Josefina Persson, Maria Alfhild Orest och Brita Persson 600 kronor,

Kungl. Maj:ts proposition nr 120.

dels ock att följande biträden å häradskrivarkontor må från och med månaden näst efter den, varunder de lämna sina anställningar, under återstående livstiden från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära årliga pensioner med följande belopp, nämligen envar av Märta Gullbergson, Johan Petrus Klingborg och Nils August Nilsson 1 080 kronor samt envar av Gerda Maria Lundkvist och Anna Sandbergh 1 008 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Rolf Arfwedson.